

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoCsp/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318203023
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4318203023.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a sudkýň JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Lenky Halmešovej, vo veci strán sporu žalobcov: 1. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., 2. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., proti žalovaným: 1. Blackside, a.s., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 48 191 515, zast.: AK Herceg, s.r.o., IČO: 35 890 240, Košická 56, Bratislava 821 08, 2. Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653, Tomášikova 48, Bratislava 832 37, zast.: AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., IČO: 36865036, P. O. Hviezdoslava 10625/23B, Martin, o určenie neplatnosti zmluvy a iné, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 7. marca 2023 č.k. 16Csp/111/2018-712, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaným v 1. a 2. rade priznáva voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcov. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalobcom v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na obsah podanej žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhali, aby súd určil zmluvné podmienky dojednané medzi žalobcami a veriteľom podľa Zmluvy o splátkovom úvere č. 0223141978 zo dňa 9.6.2008 za neplatné, určil, že Zmluva o splátkovom úvere č. 0223141978 zo dňa 9.6.2008 je absolútne neplatná, určil, že Zmluva o postúpení pohľadávok č. 0942/2016/2016 zo dňa 21.10.2016 podpísaná medzi žalovaným a veriteľom je absolútne neplatná a určil, že veriteľ má nárok na plnenie od žalobcov za úver podľa: Zmluva o splátkovom úvere č. 0223141978 zo dňa 9.6.2008 vo výške veriteľom reálne požičanej istiny. V rámci žaloby žiadali, aby súd neodkladným opatrením uložil žalovanému, t.j. žalovanému v 1. rade povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva formou predaja na dobrovoľnej dražbe, priamym predajom akejkoľvek tretej osobe, predajom formou predaja na dobrovoľnej dražbe, priamym predajom akejkoľvek tretej osobe, predajom formou verejnej obchodnej súťaže ako aj prenajatím nehnuteľnosti (ani jej časti) podľa: Zmluva o zriadení záložného práva v prospech veriteľa: Zmluva o splátkovom úvere č. 0223141978 zo dňa 9.6.2008 a zo Zmluvy o zriadení záložného práva k zálohu v Obci C., kat. úz. C., rodinný dom s.č. XX, zapísaná na liste vlastníctva č. XXX, nachádzajúci sa na parc. reg. "C" č. 15, druh pozemku zast. plochy a nádvoria s rozlohou 234 m², právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba rodinného domu je evidovaný na liste vlastníctva č. XXX vo vlastníctve žalobcov v spoluvlastníkom podiele 1/1, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej.

Uviedol, že žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe doterajšieho hrubo nemorálneho a úžerníckeho konania žalovaného a cieleného dražobného konania pôvodného veriteľa- Slovenská sporiteľňa, a.s. sa veriteľ vyhráža dražbou ich rodinného domu už od 11.7.2011, pričom veriteľ predal svoje pohľadávky,

ktoré evidoval voči nim žalovanému v 1. rade, pričom žalovaný v 1. rade vyvolal na súde konanie vedené pod sp. zn. 7Csp/12/2018 o zaplatenie 23.433,33 eur, ktoré v celom rozsahu odporujú. Predmetom výkonu záložného práva je rodinný dom, ktorý užívajú ako vlastníci spolu s deťmi, pričom predmetom uvedeného súdneho sporu je dlžné plnenie žalobcov za úver poskytnutý veriteľom, na základe spotrebiteľskej zmluvy, pričom veriteľ ako aj žalovaný zatajujú pred žalobcami výšku reálne neuhradenej istiny, ako aj finančný rozbor uhradenej a dlžnej čiastky v prospech veriteľa. V žalobe ďalej uviedli, že s veriteľom podpísali Zmluvu o splátkovom úvere č. 0223141978 zo dňa 9.6.2008, ktorej súčasťou je aj Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, ktorá je vo vlastníctve žalobcov. Zdôraznili, že veriteľ v rozpore s právnym poriadkom postúpil pohľadávky žalovanému v 1. rade a ten žiadal zaplatenie sumy 23.433,33 eur, ktoré nie sú v súlade s reálnym stavom ich zákonných pohľadávok voči veriteľovi, keďže veriteľ im poskytol úver v nižšej finančnej čiastke ako bolo v zmluve dohodnuté a teda veriteľ im neposkytol úver v sume 800.000,- Sk, ako bolo v článku I bod I uvedené, pričom poskytnuté informácie od veriteľa aj žalovaného o finančnom plnení sú preukázateľne zmätočné, o čom svedčia aj finančné údaje od veriteľa v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 6.2.2015, ako aj poslednej výzve na zaplatenie omeškaných splátok úveru pred začatím vraždy, nepresnosť a zmätočnosť konania a finančných informácií od veriteľa potvrdzujú aj údaje, keď v poslednej výzve žiada veriteľ o úhradu omeškaných splátok vo výške 2.161,04 eur a v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti žiada úhradu pohľadávky vo výške 23.958,83 eur. Z podnetu veriteľa súčasťou zmluvnej úverovej dokumentácie je okrem zmluvy aj Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti na rodinný dom, v ktorom majú žalobcovia so svojimi deťmi svoj trvalý pobyt. V žalobe ďalej uviedli, že už pred podpisom predmetnej Zmluvy s veriteľom boli neskúsení, dôverčiví a s právnym poriadkom neoboznámenejší, ako spotrebiteľia, pričom pri osobnom stretnutí s pracovníkom veriteľa ich tento ubezpečil, že predložená zmluvná dokumentácia veriteľa je v súlade so zákonom a nehrozí jej podpisom žiadny osobný ani finančný problém. V žalobe tiež namietali, že veriteľ sa cielene v rámci svojej obchodnej činnosti venuje predmetu podnikania súvisiaceho s poskytovaním finančných služieb spotrebiteľom a má povolenie pôsobiť na slovenskom finančnom trhu a tak určite pozná svoje zákonné povinnosti voči klientom. Veriteľ zámerné spracoval znenie textu zmlúv vo svoj prospech, pričom zmluva obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok.

Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1,3,4, § 53 ods. 1, § 151a, § 151b ods. 1,2,3, § 151j ods. 1,2, § 151m ods. 1 až 6, § 497 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 3 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 140 ods. 1,2 CSP ako aj zisteným skutkovým stavom na základe čoho dospel k záveru, že medzi žalobcami ako dlžníkmi a žalovaným v 2. rade ako veriteľom bola dňa 9.6.2008 (čl. 34) uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 0223141978. Podľa článku I. tejto zmluvy je predmetom úverovej zmluvy poskytnutie úveru vo výške 800.000,- Sk, druh úveru: úver + na bývanie. Z obsahu Úverovej zmluvy vyplýva výška úveru a výška úrokovej sadzby, pohyblivá fix. 5 rokov, 7 % ročne, deň uzatvorenia úverovej zmluvy, doba fixácie: odo dňa uzatvorenia úverovej zmluvy do 9.6.2013, výška splátky istiny: 6.500,- Sk so splatnosťou prvej splátky istiny 20.7.2008, počet splátok: 226, periodicity a splatnosť splátok istiny: mesačne k 20. dňu kalendárnom mesiaci, konečná splatnosť úveru 20.4.2027. Podľa článku I. bod I uvedenej Zmluvy, predmetom Zmluvy je poskytnutie splátkového úveru na nadobudnutie, úpravu a údržbu nehnuteľností bankou dlžníkovi ako prírodnému klientovi v sume, v mene, a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve o úvere. Dňa 9.6.2008 (čl. 41- 42) bola uzatvorená medzi záložným veriteľom Slovenská sporiteľňa a .s. a záložcami C. D. a A. D. Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a mandátna zmluva, ktorej predmetom Zmluvy o záložnom práve, je dohoda zmluvných strán o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam záložcom v prospech záložného veriteľa na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa a predmetom mandátnej zmluvy je udelenie poverení záložcom ako mandantom záložnému veriteľovi ako mandatárovi, pre vykonanie úkonov v súvislosti s výkonom záložného práva. Podľa článku I. bod 3 Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam pre účely zmlúv obsiahnutých v tejto listine, sa zabezpečenou pohľadávkou záložného veriteľa rozumie: a) pohľadávka, ktorá vznikla zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0223141978 zo dňa 9.6.2008 medzi záložným veriteľom a A. B. a A. B. ako dlžníkom, na základe ktorej záložný veriteľ poskytol úver a ktorú tvorí istina vo výške 800.000,- Sk, úroky z omeškania a všetky poplatky a náklady spojené s úverovou zmluvou. Podľa časti II. článok I. Zmluvy o záložnom práve, zálohom sú nehnuteľnosti vo vlastníctve záložcu nachádzajúce sa v kat. úz. C., Obec C., okres E., zapísané na LV č. XXX vedenom správou katastra Levice zo dňa 19.5.2008, a to pozemok parcely registra "C", parcela č. 15, druh pozemku zast. plochy a nádvoria o výmere 234 m² a stavby s.č. XX, charakteristika stavby: rod. dom na parcele č. 15. Právni predchodcovia žalobcov, teda predchádzajúci vlastníci zálohu C. D. a A. D. na základe tejto Zmluvy uzatvorili dňa 20.1.2008 so žalovaným Slovenská sporiteľňa, a. s.

Zmluvu o zriadení záložného práva, ktorej predmetom je zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam v k.ú. C., ev. na LV č. XXX. Záložnou zmluvou bola zabezpečená pohľadávka žalovaného II/ voči žalobcom, ktorá vznikla zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0223141978. V zmysle ustanovenia článku IV. Záložnej zmluvy, je záložný veriteľ oprávnený začať výkon záložného práva v rámci ktorého uspokojí svoju pohľadávku. Povinnosti záložcov z predmetnej záložnej zmluvy prešli momentom prevodu zálohu do vlastníctva žalobcov na žalobcov.

V dôvodoch rozhodnutia ďalej uviedol, že žalovaný v 2. rade listom zo dňa 6.2.2015 (čl. 18), oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle bodu 8.1 písm. a) - g) a 8.2. c) - produktový obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. s účinnosťou od 1.1.2015, s ktorým listom oznámil veriteľ- žalovaný v 2. rade žalobcom vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ku dňu 6.2.2015 a vyzval žalobcov na úhradu pohľadávky vo výške 23. 958,83 eur v lehote do 15 dní na uvedené číslo účtu. Žalovaný v 2. rade vyzval žalobcov na zaplatenie omeškaných splátok úveru pred začatím dražby nehnuteľností, a to výzvami zo dňa 11.7.2011, 10.1.2015 (čl. 20-21). Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0942/2016 /CE zo dňa 21.10.2016 (čl. 22- 33) postúpil postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. na postupníka Blackside, a.s. pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy na žalovaného v 1. rade. Poukázal na to, že na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7Csp/12/2018 prebieha konanie, v ktorom sa žalovaný v 1. rade domáha voči žalobcom v uvedenom konaní v procesnom postavení na stane žalovaných zaplatenia titulom uvedenej Zmluvy o úvere sumy 23.433,33 eur. Okresný súd Levice uznesením č.k. 7Csp/12/2018-238 zo dňa 5.9.2019 konanie vedené na Okresnom súde Levice sp.zn. 7Csp/12/2018 prerušil do právoplatného skončenia sporu vedeného pod sp. zn. 16Csp/111/2018. Z predmetného spisu vyplýva, že uvedené konanie, ktorým sa žalovaný v 2. rade domáhal ako žalobca titulom Zmluvy o úvere voči žalobcom ako dlžníkom, začalo skôr, ako predmetné konanie, t.j. konanie vedené pod sp. zn. 16Csp/111/2018, pričom uvedené skutočnosti, ktoré namietali žalobcovia samostatnou žalobou, tieto namietali v procesnom postavení žalovaných, práve v uvedenom konaní 7Csp/ 12/2018, v ktorom konaní v rámci procesnej obrany, namietali neplatnosť zmluvy, zároveň namietali neplatnosť Zmluvy o postúpení pohľadávok, s tým, že nebol dodržaný zákon o bankách, konkrétne § 92 ods. 2 zákona o bankách. Zároveň namietali výšku uplatnenej pohľadávky, výšku reálne poskytnutého úveru, namietali samotnú neplatnosť zmluvy o úvere, ako aj zmluvy o zriadení záložného práva.

Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že strany sporu - žalovaný v 2. rade a žalobcovia uzatvorili Zmluvu o splátkovom úvere, ktorej predmetom bol úver vo výške 800.000,- Sk, úver na bývanie. Tento úver bol poskytnutý žalobcom, pričom išlo o úvere zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, alebo výstavba nehnuteľnosti, a preto vzhľadom na charakter tohto úveru, súd dospel k názoru, že nejde o spotrebiteľský úver s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 2 písm. a) a e) zákona č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzatvorenia predmetnej Zmluvy o úvere, nakoľko uvedený zákon č. 258/2001 Z.z. sa nevzťahuje na zmluvy a) o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektových nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu, e) o poskytnutí úveru do hodnoty Sk, zodpovedajúcej 200 eur a nad hodnotu Sk, zodpovedajúcu 20.000 eur, ak je na rovnaký účel uzatvorených viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver. Vzhľadom na charakter tohto úveru nejde o spotrebiteľský úver, a to aj s poukazom na § 1 ods. 3 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaný v 2. rade poskytol takýto úver v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti žalobcom- fyzickým osobám, ktoré nekonali v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, ktorá skutočnosť ani nebola sporná. Zároveň návrh Zmluvy o úvere bol pripravený žalovaným v 2. rade a žalobcovia tak nemohli ovplyvniť obsah takejto zmluvy, ale museli ju prijať ako celok alebo túto zmluvu odmietnuť. Úverová zmluva mala formulárový charakter a súd preto považoval žalovaného v 2. rade za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 OZ a žalobcov za spotrebiteľov v zmysle § 52 ods. 4 OZ. Vzhľadom na vzniknutý právny vzťah sa spotrebiteľ ocitá v nerovnakom postavení vo vzťahu k profesionálnemu dodávateľovi, a to s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých dochádza k uzatvoreniu zmluvného vzťahu, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaný v 2. rade mal väčšiu profesionálnu skúsenosť pri uzatváraní právneho vzťahu, lepšiu znalosť práva a zároveň väčšie možnosti stanoviť si zmluvné podmienky, ktoré sú pre neho ako zmluvnú stranu výhodnejšie. Základným princípom, na ktorom sú postavené spotrebiteľské zmluvy je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku a teda také zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech slabšej zmluvnej strany- spotrebiteľa. Zároveň na zabezpečenie úveru bolo zriadené záložné právo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam, na základe záložnej zmluvy. Aj takáto

záložná zmluva mala formulárový charakter, pričom ju vopred pripravoval žalovaný v 2. rade v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalobcovia ako fyzické osoby jej obsah nemohli ovplyvniť.

Čo sa týka návrhu žalobcov, aby súd určil, že Zmluva o splátkovom úvere je neplatná, je potrebné uviesť, že nie je možné na daný úverový vzťah aplikovať zákon č. 129/2010 Z.z. zo zákonného dôvodu, ktorý túto aplikáciu priamo vylučuje v § 1 ods. 3 písm. b) spomenutého zákona. Za tohto stavu potom nie je možné ani aplikovať na dané sporové konanie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., v súlade s ktorým sa spotrebiteľ môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Podľa súčasnej právnej úpravy v civilnom sporovom poriadku už nie je možné podať žalobu o neplatnosť právneho úkonu tak, ako tomu bolo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, okrem prípadov, ak to určuje osobitný predpis. V súčasnosti CSP pripúšťa žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je, pričom musí byť preukázaný naliehavý právny záujem na takomto určení, okrem prípadov, ak naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať podľa osobitného predpisu (§ 137 písm. c) CSP). Poukázal na to, že je viazaný petitiu žalobcov. Vyslovenie neplatnosti právneho úkonu, je určenie právnej skutočnosti, ako to vyplýva z osobitného predpisu (§ 13 písm. d) CSP). Takýmto osobitným predpisom, ustanovením je práve § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. Spomenuté ustanovenie však nie je možné v danom konaní aplikovať, a preto nie je možné vyhovieť žalobe o vyslovenie neplatných právnych úkonov, nakoľko takáto možnosť nevyplýva z osobitného predpisu. Žalobcovia sa nedomáhali učenia, či tu úverový vzťah je, alebo nie je, žiadali určiť neplatnosť právnych úkonov a takáto žaloba spadá pod ustanovenie § 137 d) CSP, v zmysle ktorého žalobou možno požadovať, aby súd rozhodol o určení právnej skutočnosti, ako to vyplýva z osobitného predpisu. Konštatoval, že v súčasnosti platný procesný predpis nepripúšťa podanie žaloby o neplatnosť právneho úkonu. Žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na takomto určení. Takéto určenie má mať preventívnu povahu, jej účelom je poskytnutie ochrany právneho postavenia žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva, teda vtedy, keď sa nemožno domáhať ochrany žaloby na plnenie. Určovacia žaloba by mala byť tiež zárukou odvrátenia budúcich sporov strán sporu. Za nedovolanú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len rozmnožovaniu sporov. Rozhodnutie súdu o určení neexistencie práva z úverovej zmluvy by neodstránilo stav právnej neistoty medzi stranami sporu. Vyriešiť otázku, či bolo plnené na existujúci alebo neexistujúci záväzok, možno určenie vyriešiť žalobou na plnenie. Rozhodnutie určení neexistencie práva z úverovej zmluvy, by nevytvorilo pevný základ pre vzťah strán a bolo by iba predpokladom ďalšej žaloby. Zdôraznil, že ak by aj v predmetnej Zmluve o úvere existovali neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré však žalobcovia riadne nešpecifikovali, nespôsobili by tieto neprijateľné zmluvné podmienky neplatnosť zmluvy o úvere ako celku, resp. neexistenciu úverového vzťahu. To, či sú v Zmluve o úvere neprijateľné zmluvné podmienky môže mať vplyv len na konanie o zaplatenej dlžnej sumy s príslušenstvom, z predmetnej Zmluvy, za predpokladu, že si na základe takýchto podmienok veriteľ uplatnil nejaké peňažné alebo iné nároky voči dlžníkom. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaný v 1. rade podal voči žalobcom žalobu o plnenie, v ktorom konaní podľa názoru súdu je povinnosť ako predbežnú otázku riešiť platnosť Zmluvy o úvere, preskúmať túto Zmluvu, či obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, zároveň, či je v predmetom konaní žalobca aktívne legitimovaný, či je dôvodne uplatnená výška žalovanej pohľadávky a preto mal súd za to, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na danom určení samostatnou žalobou, nakoľko vyššie uvedené, je povinnosťou súdu riešiť práve v konaní 7Csp/12/2018.

Poukázal na to, že žalobcovia sa predmetnou žalobou domáhali aj vyslovenia neplatnosti Zmluvy o záložnom práve, ktorá podľa názoru súdu prvej inštancie obsahuje všetky zákonné náležitosti, ktoré vyžaduje Občiansky zákonník, nie je v rozpore s dobrými mravmi, nie je ani neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalobcovia žalobou sa domáhali aj ďalších určovacích petítov, ktoré tak, ako uviedli žalovaní v 1. a 2. rade sú neurčité a nezrozumiteľné a ani v časti ďalších určovacích petítov, okrem petítu, v ktorom sa domáhali vyslovenia neplatnosti Zmluvy o úvere, jednak žalobcovia neunesli dôkaznú povinnosť, ani nepreukázali naliehavý právny záujem na takomto určení.

V dôvodoch rozhodnutia vo vzťahu k žalovanému v 1. rade uviedol, že žalobu zamietol voči žalovanému v 1. rade z dôvodu, že žalovaný v 1. rade v časti žaloby, v ktorej sa domáhali žalobcovia neplatnosti Zmluvy o úvere nie je pasívne legitimovaný, nakoľko žalovaný v 1. rade nie je zmluvnou stranou úverovej zmluvy ani záložnej zmluvy a teda nie je nositeľom žiadnych subjektívnych práv a povinností vyplývajúcich zo záväzkovo-právnych vzťahov Úverovej zmluvy ani zo Záložnej zmluvy, nakoľko záväzkový vzťah vznikol medzi žalovaným v 2. rade a žalobcom.

Záverom opätovne poukázal na prebiehajúce konanie 7Csp/12/2018, v ktorom konaní vedenom proti žalobcom v procesnom postavení žalovaných z strany žalovaného v 1. rade ako žalobcom, t.j. v konaní o zaplatenie 23.433,33 eur sa bude súd zaoberať všetkými námietkami produkovanými žalobcami v tomto

konaní, t.j. opätovne aktívnou legitímáciou žalobcu v uvedenom sporovom konaní, platnosťou Zmluvy o postúpení pohľadávok, prípadnými neprijateľnými zmluvnými podmienkami Zmluvy o úvere, dodržaním postupu pred zosplatnením úveru zo strany banky, ako aj výškou pohľadávky uplatnenou v tomto konaní. Súd prvej inštancie poukázal aj na to, že v písomnom podaní doručenom súdu dňa 17.2.2023 žalobcovia navrhli, aby súd rozhodol odlišne ako navrhovali v pôvodnom žalobnom návrhu. Toto podanie nevyhodnotil ako návrh na pripustenie zmeny žalobného petitu v zmysle § 140 CSP a nasl., pretože neobsahoval všetky zákonné náležitosti tohto návrhu, najmä neobsahoval návrh na rozšírenie uplatneného práva, a preto ho súd považoval iba doplnenie procesnej obrany žalobcov v tomto spore. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a žalovaným ako strane úspešnej v konaní, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom, ktorí v konaní úspešní neboli, a to v rozsahu 100 % trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal písomne v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia v 1. a 2. rade, ktorí navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové prejednanie. Žalobcovia v dôvodoch svojho odvolania uviedli, že konanie žalovaných považujú za klamlivé, za nekorektné, zavádzajúce a hrubo odporujúce dobrým mravom a navrhli, aby odvolací súd z úradnej moci a z úradnej povinnosti podrobil predmetnú úverovú zmluvu dokumentáciu medzi žalobcom a žalovaným súdnej kontrole a podrobil právnomu posúdeniu. Navrhli, aby odvolací súd v tejto súvislosti vyžiadal od žalovaného v 2. rade všetky dôkazy o tom, že aké komplexné informácie mal žalovaný v 2. rade o žalobcoch k dispozícii pri zisťovaní a overovaní schopnosti žalobcov splácať úver. Domáhali sa toho, aby odvolací súd vyzval žalovaných v 1. a 2. rade k predloženiu vyhlásenia pravosti výšky a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhol výkon záložného práva nehnuteľnosti žalobcov, ktoré následne žalobcovia pre potreby tejto spornej veci posúdi a predložia súdu ako dôkaz úžernického konania žalovaných v 1. a 2. rade. Žalobcovia spolu s odvolaním vzniesli námietku zaujatosti konajúcej sudkyne JUDr. Miriam Pintovej v tejto právnej veci voči spotrebiteľovi v súlade s § 49 až 57 CSP. Žalobcovia konanie prvostupňového súdu a jeho konajúcu sudkyňu považovali za neodborné, za benevolentné voči žalobcom ako spotrebiteľom, ktorých ohrozujú nielen úžernicki žalovaní. Vytýkali súdu prvej inštancie, že konajúca sudkyňa sa z vlastnej benevolentnosti odvolávala na súdne rozhodnutie sp. zn. 7Csp/12/2018, vedené na Okresnom súde Levice v obdobnej spotrebiteľskej veci s totožnou úverovou zmluvou, aby sa ona nemusela tejto veci odborne venovať a rozhodnúť, ale túto svoju benevolenciu prenáša na žalobcov povinnosťou znášať trovy konania voči arogantným právnikom úžernických žalovaných. Žalobcovia uviedli, že sa jedná o spotrebiteľský spor, pričom predmetom sporu je spotrebiteľská úverová zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá je plná neprijateľných zmluvných podmienok a následné dlžné plnenia za úver poskytnutý veriteľom, pričom veriteľ zatajuje pred žalobcom aj výšku reálnych vzájomných plnení istiny. Bránili sa tým, že zmluva veriteľa, teda spotrebiteľská zmluva s veriteľom, má preukázateľne aj neprijateľné zmluvné podmienky aj vady, ktorých obsah spotrebiteľ nemohol ovplyvniť a preukázateľne neboli dojednané individuálne. Žalobcovia poukázali na ust. § 53 ods. 1,2,3,5, § 53d, § 457 zákona č. 40/1964 Z.z. Občianskeho zákonníka s tým, že ak by súd prvej inštancie konal podľa citovaných zákonných ustanovení, tak by tento súd už sám určil neprijateľné zmluvné podmienky za neplatné a následne by súd aplikoval vo svojom rozhodnutí. § 3 ods. 3, 5b, § 53d, § 457 zákona č. 250/2007 Z.z.. Zdôraznili, že súd preukázateľne kryje úžernické praktiky veriteľa a jeho dražobných podvodníkov. Považovali za nepochopiteľné, prečo súd prvej inštancie nepodrobil zmluvu veriteľa súdnej kontrole a prečo neidentifikoval neprijateľné zmluvné podmienky v zmluve veriteľa. Taktiež je pre žalobcov nepochopiteľné, prečo súd prvej inštancie nepreveril z podnetu žalobcu číselné parametre úveru od žalovaného v 1. rade, ale chápu, že nie každý sudca rozumie úverovej matematike. Vytýkali súdu prvej inštancie, že nevykonal žiadne dokazovanie o reálne vykonaných vzájomných plneniach. Nepreveril existenciu zmluvného vzťahu, nepreveril ani plnenia služieb zo strany dodávateľa v prospech žalobcov. Bez overovania podporil nepodložené a klamlivé požiadavky žalovaného v 1. rade v súvislosti s nedobrovoľnou dražbou strechy nad hlavou žalobcov. Žalobcovia zdôraznili, že z výslovne číselného a matematického pohľadu je pritom úplne jedno, či je zmluva bezúročná a bezpoplatková alebo súd uzná neprijateľné zmluvné podmienky, výsledok je matematicky totožný, t. j. dlžný spotrebiteľ má vrátiť veriteľovi to, čo od neho reálne dostal. Považovali za potrebné vyriešiť otázku, či zmluva o úvere má neprijateľné zmluvné podmienky, a teda akú sumu je, resp. boli žalobcovia povinní za poskytnutý úver veriteľovi uhradiť. Zdôraznili, že ochrana spotrebiteľa sa týka formulárových zmlúv, ktoré súd uzatvárané na základe predbežne sformulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený, a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy meniť nemôže a tak ani nemení. Podľa názoru žalobcov je preukázané, že žalovaný v 1. rade v priamej a vecnej súčinnosti s dražobníkom už pripravuje výkon

záložného práva formou dobrovoľnej dražby, v dôsledku čoho sa už žalovaný v 1. rade pripravuje k neoprávnenému zásahu do práv žalobcov na obydlie, do ich práva na súkromný a rodinný život, ale najmä do ich práva vlastníť majetok. Namietali, že súdu je ľahostajné aj to, že spotrebiteľ nemôže splnomocniť inú osobu na zriadenie záložného práva k nehnuteľnosti, ktorú vlastní. Preto navrhli, aby súd vyzval žalovaných v 1. a 2. rade k predloženiu Vyhlásenia pravosti, výšky a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva nehnuteľnosti žalobcov, ktoré následne žalobcovia pre potreby tejto spornej veci posúdia a predložia súdu ako dôkaz úžernického konania žalovaného v 1. rade. Žalobcovia zdôraznili, že doterajšie vyjadrenia protistrany svojím obsahom predovšetkým znevažuje predmet žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhali ochrany svojich práv pred úžernickým konaním žalovaného v 1. rade a pred spoločnými podvodníckymi dražobnými aktivitami žalovaného v 2. rade.

Trvali na tom, že súd prvej inštancie v tejto veci nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie rozhodoval aj keď na to neboli splnené procesné podmienky a súd bol nesprávne obsadený. Konanie zaťažil inými vadami, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (jedná sa o konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/129/2014), kde nie je zrejmé, ako v súlade so zásadou rovnosti účastníkov, resp. zásadami vyplývajúcimi z práva na spravodlivé súdne konanie ustálil skutkový stav, keď podstatné skutkové tvrdenia neboli v úplnosti ani len tvrdené, kľúčové prostriedky osvedčenia napr. vo forme listín neboli vôbec navrhnuté a neboli vôbec predložené a zároveň konal o nespôsobilom návrhu i keď ten mal byť odmietnutý. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, zároveň zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (s ohľadom na procesný postup súdu, napr. popretie skutkovo právnych tvrdení na uvedený stav a neúplnosť a nepresnosť návrhu bolo povinnosťou súdu vytvoriť žalovanému priestor, v rámci ktorého môže procesne konať a ktorým postupom dôjde k realizácii zaručených základných práv žalovaného, zaručených Ústavou SR a Dohovorom, t. j. právnymi normami z hľadiska právnej sily ústavnoprávneho charakteru, ktoré majú i v prípade tvrdeného konfliktu s obsahom normy obsiahnutej v zákone, s ohľadom na hierarchiu právnych predpisov prednosť. Súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil a postupom súdu prvej inštancie došlo k zásahu do základného práva v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd. Vzhľadom na všetky skutočnosti, ktoré tu sú, je tiež uvedené rozhodnutie nielen v rozpore so zákonom, ale aj v rozpore s konceptom Slovenskej republiky ako materiálneho právneho štátu.

3. Žalovaní v 1. a 2. rade sa k odvolaniu žalobcov písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a odvolanie žalobcov nie je dôvodné. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP aj keď sčasti z iných právnych dôvodov potvrdil.

5. Podľa § 387 odsek 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie ho veci rozhodol prvým rozsudkom dňa 25. mája 2021 č. k. 16Csp/111/2018 - 590 tak, že žalobu žalobcov zamietol. V dôsledku odvolania žalobcov odvolací súd uznesením zo dňa 10. novembra 2022 č. k. 7CoCsp/33/2021 - 662 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

7. Vo vzťahu k zmluve o úvere odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že zmluva o úvere je formálne absolútnym obchodným vzťahom a spravuje sa ustanovením § 497 nasl. Obchodného zákonníka. Ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahuje ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Napriek tomu, že zmluva o úvere je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka, vzhľadom na charakter strán sporu v postavení dodávateľa a spotrebiteľa ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, je potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákona a zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol v čase rozhodovania odvolacieho súdu už zrušený a od 1.7.2024 nahradený zák. č. 108/2024 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

8. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vec správne právne posúdil podľa ustanovení §52 a § 53, § 151a, 151b a §151j OZ. Zmluvu o úvere uzatvorenú medzi žalobcami a žalovaným v 2. rade nebolo možné posúdiť podľa zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, pretože podľa ust. §1 ods. 2 písm. a), d) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (v znení do 31.07.2008). Toto zákonné ustanovenie výslovne uvádza, že zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu (písm. a/) sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do hodnoty 200 eur a nad hodnotu 20 000 eur (písm. e/).

9. V konaní nebolo sporným, že posudzovanou zmluvou poskytol veriteľ žalobcom úver vo výške 800.000 Sk (v prepočte 25 701,98 eura). Z uvedeného dôvodu nebolo možné posúdiť právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 09.06.2008 podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ale bolo potrebné aplikovať ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, prípadne príslušné ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa. Z tejto právnej úpravy nevyplýva možnosť domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o úvere, ani určenia, že úver je bez poplatkov a bez úrokov, preto žalobcovia nemajú na takomto určení naliehavý právny záujem. V danom prípade posudzovaný úver nie je spotrebiteľským úverom v zmysle zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a preto nie je možné aplikovať na posudzovaný právny vzťah zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

10. Podľa § 137 písm. c/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

11. Podľa § 137 písm. d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

12. Pri skúmaní otázky, či v čase rozhodovania súdu prvej inštancie preukázali žalobcovia existenciu naliehavého právneho záujmu odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovia nepreukázali existenciu naliehavého právneho záujmu podľa § 137 CSP. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba predstavuje vhodne (účinne a správne) procesný nástroj ochrany žalobcovho práva, ktorým sa môže dosiahnuť odstránenie spornosti alebo neistoty práva. Najvyšší súd SR už v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/91/2006 konštatoval, že "nedostatok naliehavého právneho záujmu predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstáť, a ktorý sám o sebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu". Požadovaným určením by sa postavenie žalobcov nezmenilo a preto nejde o účinnú ochranu ich práv.

13. Súd prvej inštancie dospel k správne právne záveru, keď pre nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobu žalobcov o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a v nej dojednaných podmienok a o určenie neplatnosti záložnej zmluvy, zamietol. Žalobcovia v odvolaní namietali, že v danom prípade ide o spotrebiteľský spor. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že k záveru, že právny vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcami a žalovaným v 2/ rade je vzťah spotrebiteľský, v ktorom žalobcovia vystupujú ako spotrebiteľia a žalovaný v 2/ rade ako dodávateľ, dospel odvolací súd a aj súd prvej inštancie. Keďže určenie neplatnosti zmluvy o úvere je nepochybne určenie právnej skutočnosti, je nevyhnutné, aby táto možnosť vyplývala z osobitného predpisu. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 137 písm. d) ustanovuje, že žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, pričom však vyžaduje, aby to vyplývalo z osobitného predpisu. Možnosť domáhať sa určenia neplatnosti úverovej a záložnej zmluvy v danom prípade nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Ani Zákon o spotrebiteľských úveroch (v zmysle ustanovenia § 11 ods. 4), podľa ktorého sa môže spotrebiteľ domáhať pred súdom určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou, nie je možné aplikovať na daný právny vzťah, pretože posudzovanú úverovú zmluvu nie je možné považovať za úverovú zmluvu podľa zákona zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva, že sa žalobcovia môžu domáhať určenia neplatnosti uzatvorených zmlúv, prípadne určenia,

že úverová zmluva je bez poplatkov a bezúročná. Žalobcom, ktorí neuzatvorili úverovú zmluvu podľa zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ale podľa Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka, právna úprava neposkytuje takú právnu ochranu akú zabezpečuje spotrebiteľovi zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Za situácie, že na Okresnom súde Levice na základe žalobného návrhu Blackside, a.s. sa už vedie pod sp. zn. 7Csp/12/2018 konanie o zaplatenie sumy 23 433,33 eura s príslušenstvom, v ktorom sa súd bude všetkými požadovanými určeními neplatnosti zmlúv a neprijateľných zmluvných podmienok dojednaných v zmluve o úvere ako aj neplatnosťou zmluvy o postúpení pohľadávky predbežne zaoberať, nemajú žalobcovia na požadovanom určení naliehavý právny záujem.

14. Rovnako žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na určení neplatnosti záložnej zmluvy zo dňa 9.6.2008 (čl. 41- 42 spisu), pretože na určenie tejto právnej skutočnosti nevyplýva z osobitného predpisu (§ § 137 písm. d) CSP). Žalobcovia by mali právo sa domáhať určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (§ 137 písm. c) CSP) práčom takejto žalobe musí zodpovedať aj žalobný petít, čo v danom prípade, keďže sa žalovania domáhajú určenia neplatnosti záložnej zmluvy a nie neexistencii záložného práva nezodpovedá ustanoveniu § 137 písm. c) CSP.

15. Žalobcovia namietali aj to, že súd prvej inštancie sa nezaoberal existenciou neprijateľných zmluvných podmienok. K tejto námietke odvolací súd uvádza, že na Okresnom súde Levice sa vedie pod sp. zn. 7Csp/12/2018 konanie o zaplatenie sumy 23.433,33 eura s príslušenstvom, v ktorom je v postavení žalobcu Blackside, a.s. (v tomto konaní v procesnom postavení žalovaného v 1/ rade) a v postavení žalovaných sú A. B. a A. B. (v tomto konaní v procesnom postavení žalobcov v 1/ a 2/ rade). A práve v tomto konaní na plnenie, sa bude súd zaoberať existenciou neprijateľných zmluvných podmienok v Zmluve o splátkovom úvere a platnosťou tejto zmluvy o úvere a predbežne túto otázku posúdi. Ak zistí, že posudzovaná zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky môže v zmysle ust. § 298 CSP súd v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka uvedená v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná.

16. Žalobcovia v odvolaní namietali aj zaujatosť sudkyne JUDr. Miriam Pintovej. Odvolací súd na túto námietku neprihliadol z dôvodu, že bola podaná po 7-dňovej lehote, ktorú stanovuje ustanovenie § 53 ods. 1 CSP. V námietke zaujatosti uvedenej v odvolaní žalobcov, ktoré bolo súdu doručené dňa 09.05.2023 žalobcovia uviedli, že o zaujatosti sudkyne sa dozvedeli až z rozsudku zo dňa 07.03.2023. Keďže žalobcovia sa nezúčastnili pojednávania, na ktorom bol napadnutý rozsudok vyhlásený, tak odvolací súd predpokladá, že o zaujatosti sa dozvedeli z písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku, ktoré im bolo doručené dňa 27.04.2023. Námietku zaujatosti však uplatnili dňa 09.05.2023, teda preukázateľne až po uplynutí zákonnej 7-dňovej lehoty na jej uplatnenie. Z uvedeného dôvodu odvolací súd na túto námietku zaujatosti žalobcov neprihliadol. Navyše, podstatná časť námietok žalobcov sa týkala okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti a zmysle § 53 ods. 3 CSP súd na takúto námietku zaujatosti neprihliada.

17. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným v 1. a 2. rade, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní priznal voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).